

Opinia o programie wychowania przedszkolnego
Małgorzaty Rutkowskiej, Doroty Piechoty, Ireny Gołdyn oraz Anny Lalik
„ŻYRAFA OLA. PROGRAM WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO”

Swoją opinię oparłam o zapisy następujących aktów prawnych:

1. USTAWA Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (DzU z 2021 r., poz. 1082);
2. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (DzU z 2017 r., poz. 356);
3. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (DzU z 2019 r., poz. 325), załącznik nr 1: TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA PRZEDSZKOLI, ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH I INNYCH FORM WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO;
4. ZALECENIE RADY z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2018/C 189/01).

Zmieniający się świat, jakość życia ludzi, ich zainteresowania i emocje stale wyzwają w nas potrzeby poszukiwania, odnajdywania nowego, eksperymentowania, nowych wyzwań, a także bezpiecznego funkcjonowania.

Podstawa programowa wychowania przedszkolnego doskonale wpisuje się w obecną sytuację małego człowieka. Jej cel, zadania, warunki i sposoby realizacji oraz zakładane osiągnięcia dziecka na zakończenie procesu wychowania przedszkolnego pozwoliły autorkom programu „ŻYRAFA OLA. PROGRAM WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO” na opracowanie materiału wpierającego całościowy rozwój dziecka w taki sposób, aby przygotować je do podjęcia nauki w szkole.

Autorki udowodniły, że wybór żyrafy jako symbolu działań jest nieprzypadkowy – to zwierzę dzięki swojej długiej szyi i olbrzymiemu sercu więcej widzi i współodczuwa, jest wrażliwe, uczy polegania na prawdzie i szacunku. Dzięki swoim cechom żyrafa Ola ma wielu przyjaciół i przeżywa mnóstwo przygód.

W programie wychowania przedszkolnego nieprzypadkowo przywołano też idee Porozumienia bez przemocy Marshalla B. Rosenberga. Jest to metoda nieprzemocowej komunikacji, mającej u podstaw wzajemny szacunek i zrozumienie. Głównymi hasłami Porozumienia bez przemocy są świadomość własnych uczuć i potrzeb, empatia dla uczuć i potrzeb innych oraz niezakłócona komunikacja. W

czasach pandemii COVID-19 takie podejście pozwala nauczycielowi wychowania przedszkolnego realizującemu program „ŻYRAFA OLA. PROGRAM WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO” dostrzegać emocje przedszkolaków i ich problemy oraz projektować działania wspierające.

Program wychodzi naprzeciw oczekiwaniom nauczycieli i sprzyja zdobywaniu wiedzy przez przedszkolaki poprzez zastosowanie idei konstruktywizmu – wiedza jest tworzona przez jednostkę, dzięki czemu dziecko jest ciekawe świata i nie tylko przyswaja informacje, lecz także buduje własne struktury wiedzy.

Ważnym elementem programu jest również charakterystyka rozwoju przedszkolaków, dzięki której nauczyciel realizujący program zwraca uwagę na to, że pomimo określonych norm wiekowych i cech charakterystycznych dla danego wieku istnieją różnice indywidualne wynikające z rozwoju dzieci.

Program kładzie nacisk głównie na metody aktywizujące, bazujące na takich działaniach przedszkolaków i nauczyciela, które umożliwiają aktywne poznawanie świata: doświadczanie, uczenie się poprzez działanie, przeżywanie i odkrywanie. Nauczyciel realizujący program ma szerokie pole działania – może wybierać spośród różnych metod zaproponowanych przez autorki. Każda metoda została szczegółowo opisana, dzięki czemu można ją dobrać do tematu realizowanego na zajęciach, aby uatrakcyjnić proces przyswajania przez dzieci wiedzy i umiejętności. Zaproponowane metody są ukierunkowane na wszechstronny rozwój przedszkolaków i pozwalają na praktyczne zastosowanie przez nie zdobytych umiejętności.

Dzięki zastosowaniu metod aktywizujących przedszkolaki rozwijają swoją kreatywność, umiejętność rozwiązywania problemów, poprawiają komunikację, uczą się planować i otwierać na działania, kształtują nawyk dążenia do celu, samodzielność, odpowiedzialność i przedsiębiorczość. Doskonałą pomocą dla nauczyciela są zalecenia metodyczne do realizacji programu.

Program zawiera treści edukacyjne dopasowane do osiągnięć i obszarów rozwoju dziecka wynikających z podstawy programowej (fizycznego, emocjonalnego, społecznego i poznawczego), dzięki czemu pomaga kształtować kompetencje kluczowe przedszkolaków. Obszernie rozpisane treści, dostosowane osobno do każdej grupy wiekowej (od 3-latków do 6-latków), pozwalają nauczycielowi wnikliwie prześledzić proces nabywania przez dzieci wiedzy i umiejętności, kształtować postawy przedszkolaków i odpowiednio dobierać materiał edukacyjny, z uwzględnieniem rozwoju dzieci.

Ponadto program realizuje zadania zawarte w załączniku nr 1 do rozporządzenia MEN w sprawie doradztwa zawodowego, dotyczące preorientacji zawodowej, promując działania o charakterze wychowawczym, ukierunkowane na zbliżanie dzieci do środowiska pracy oraz pobudzające i rozwijające ich zainteresowania i uzdolnienia.

Autorki bardzo wnikliwie opracowały zadania nauczyciela w zakresie monitorowania rozwoju dziecka. Skupiły się na rzetelnej obserwacji i diagnozie gotowości dziecka do podjęcia nauki szkolnej oraz wskazały cechy dobrej obserwacji i wnikliwego obserwatora.

Wnioski:

1. Program wspomaga rozwój aktywności dzieci w wieku od 3 do 6 lat.
2. Treści programowe są zgodne z podstawą programową wychowania przedszkolnego.
3. W programie zintegrowano wszystkie obszary edukacyjne wynikające z podstawy programowej.
4. W programie promuje się metody oparte na aktywności i działaniu przedszkolaków.
5. W programie przedstawiono indywidualizację procesów wychowania i nauczania w praktyce przedszkolnej.
6. Treści edukacyjne zostały dostosowane do wieku i możliwości dzieci.
7. Istotnym elementem programu są zalecenia metodyczne przeznaczone dla realizujących go nauczycieli.
8. W programie zamieszczono przykładowy plan współpracy z rodzicami, który nauczyciel może modyfikować i dostosowywać do potrzeb grupy przedszkolnej, tak by ujednolicić działania wychowawcze i zachęcić rodziców do współpracy.
9. Bardzo istotnym elementem programu jest postać żyrafy, która towarzyszy przedszkolakom podczas aktywności.

Program wychowania przedszkolnego „ŻYRAFA OLA. PROGRAM WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO” opiniuję pozytywnie. Spełnia on kryteria pozwalające na wykorzystanie go w edukacji przedszkolnej.

Jolanta Grzesiak
nauczyciel – konsultant
Regionalnego Ośrodka Doskonalenia
Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej
„WOM” w Rybniku

